

III. Fattigvårdsstyrelsen.

Den af Fattigvårdsstyrelsen till Drätselkammaren afgifna redogörelsen för dess verksamhet under år 1900 är af följande lydelse:

„Styrelsen för stadens fattigvård har utgjorts af följande utaf Stadsfullmäktige dertill utsedda personer, nemligen:

Assessorn i Tullstyrelsen, lagman T. J. Boisman ordförande, kamreren Ö. G. Westling viceordförande, medicine doktorn, friherre E. Cedercreutz, sekreteraren i Fångvårdsstyrelsen, vicehäradshöfdingen A. af Forselles, fröken F. Palmén, fabrikanten K. V. Bergman, handlanden N. Kochtomow, pastor Emil Murén, trädgårdsmästaren V. F. Sagulin och muraremästaren Alexander Ärt äfvensom suppleanter protokollssekreteraren F. Stjernvall och handlanden Hj. Schildt; hvarförutom filosofiemagistern Axel Antell sedan den 1 Januari 1900 handhaft de med verkställande direktörsbefattningen vid Fattigvårdsstyrelsen förenade göromål, dertill utsedd af Stadsfullmäktige den 26 September 1899.

Fattigvårdsstyrelsens medlemmar och tjänstemän.

Såsom Fattigvårdsstyrelsens sekreterare har protokollssekreteraren E. Willgren fungerat.

Den vid Fattigvårdsstyrelsen för kontrollerandet af fattige anställda tillsyningspersonalen har utgjorts af fruarna H. Creutlein och O. Uimonen samt herrar Th. A. Glad och A. Johansson.

Föreståndarebefattningen vid Arbets- och fattiggården har äfven under år 1900 handhafts af kommunalrådet Carl Edv. Degerholm, hvilken innehaft denna befattning sedan år 1872, hvarjemte fru Maria Degerholm ombesörjt husmodersgöromålen vid inrättningen och kontorsgöromålen bestridts af kontoristen Frans Rosendahl.

De presterliga förrättningarna vid Arbets- och fattiggården ha utföfvats af pastor E. Murén.

Fattigvårdsstyrelsen har under året haft 21 ordinarie och 1 extra sammanträde. Dervid ha af styrelsen handlagts inalles 1,267 ärenden, af hvilka 955 varit af verkställande direktören beredda understödsärenden och 312 brefärenden rörande ersättningsanspråk (ersättning till och af andra fattigvårdssamhällen och af kronan) m. fl.

Ärendenas antal och beskaffenhet m. m.

Tab. N:o 1 (se tabellbilagorna) lemnar en öfversikt af verkställande direktörens verksamhet under år 1900.

För tillsynen öfver de fattiga, som tilldelats direkta understöd, äfvensom de i staden utackorderade har staden såsom förut varit indelad i 9 distrikt, hvilka ett hvar stätt under uppsikt af en ledamot i styrelsen.

Den vid Fattigvårdsstyrelsen anställda tillsyningspersonalen, hvilken eger att biträda Fattigvårdsstyrelsen och verkställande direktören vid kontrollerandet af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana, som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt för att jemväl eljes införskaffa upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla behörig vård, har under året verkställt sammanlagdt 1,628 undersökningar af fattigvårdsfall. Då många fall kräfva två eller flere besök, har fattigbesökens antal varit betydligt större. Den för tillsyningspersonalen fastställda godtgörelsen har utgått med inalles 3,200 mark eller endast 800 mark för person.

För fattigvårdens utgifter erforderliga medel hafva på styrelsens requisition lyftats af verkställande direktören å Drätselkontoret, och öfver medlens användning har redovisning månatligen aflemnats till styrelsen, hvarefter densamma, behörigen granskad, öfverlemnats till Drätselkammaren.

Hela antalet
understöds-
tagare.

Af de genom Fattigvårdsstyrelsens försorg under år 1900 vårdade, underhållna och med penningar understödda personer hafva varit:

	år 1900	år 1898
a) Intagna i Arbets- och fattiggården	751	689
b) Utackorderade	591	585
c) Understödda i hemmen med direkta understöd. . .	1,646	1,676
d) Vårdade i anstalter för sinnessjuka, abnormskolor och asylor utom fattiggården	119	131
e) Vårdade å sjukhus utom fattiggården (Maria sjukhus och Sjukstugan i Sörnäs icke inberäknade) . .	257	248
f) Hustrur till värnepligtige	7	3
g) Pensionerade med räntorna af donerade kapital . .	70	70
	<u>Summa</u> 3,441	<u>3,402</u>

Efter vederbörlig afräkning för de på mer än ett ställe upptagna personer, utgörande 87 ¹⁾, finnes hela antalet af Helsingfors stads fattigvård under år 1900 underhållna och understödda personer hafva utgjort

¹⁾ Motsvarande tal år 1899: 82.

3,354, hvilket ved jernførelse med förhållandet under nästföregående år, utvisar en ökning af 32 personer.

Då kostnaderna för fattigvården år 1900 belöpte sig till 288,742 mark, kostade hvarje af Fattigvården underhållen person i medeltal 86 mark.

För inhemtande af närmare detaljer rörande Arbets- och fattiggårdens verksamhet under år 1900 hänvisas till den af föreståndaren kommunalrådet Degerholm aflemnade, här bilagda berättelsen och de densamma åtföljande förteckningar och uppgifter.

Arbets- och
fattiggården.

De i fattiggården under året intagna hafva utgjorts af ålderdoms- svaga, sjuka, bräckliga och sinnessjuka personer, äfvensom af värnlösa eller vanvårdade barn, hvilka sistnämnda för en tid intagits i fattiggårdens barnhem för att sedan genom utackordering öfverlemnas till enskilda, välvitsordade familjer, hälst i landsorten, för att vårdas och uppfostras.

I arbetsinrättningen ha åter varit intagna dels nödställda arbetsföra män, hvilka saknande arbete och stadigt hemvist ansökt att såsom hjon varda i inrättningen inskrifna, dels personer, hvilka jemlikt 31 § i Närdiga förordningen af den 17 Mars 1879, angående allmänna fattigvården i Finland, stå under Fattigvårdsstyrelsens i Helsingfors husbondevälde och hvilkas arbetskraft Fattigvårdsstyrelsen velat å inrättningen använda.

Utaf de i Arbets- och fattiggården intagna 751 personer voro intagna:

1) I *fattiggården* 564

deraf högsta antalet på en gång 364

minsta ” ” 290

i medeltal 317

Af hjonerna voro:

män 215

qvinor 269

barn 80 564

Af hela antalet 564 voro:

födde i Helsingfors 65

” å andra orter 499 564

Af de under år-1900 i fattiggården intagna voro:

svenska talande	299	
finska „	253	
ryska „	11	
tyska „	<u>1</u>	564

Under året afledt 46 män, 26 qvinnor och 3 barn.

2) I <i>arbetsinrättningen</i>	187
deraf högsta antalet på en gång	95
minsta „ „	39
i medeltal	<u>67</u>
	187

Födde i Helsingfors	45
„ å andra orter	<u>142</u>
	187

Af de i arbetsinrättningen under år 1900 intagna voro:

svenska talande	95
finska „	86
ryska „	<u>6</u>
	187

Af hela antalet 187 hafva 15 genom sitt arbete godtgjortt kommunen för deras respektive hustrur och barn lemnad fattigvård.

Fattiggårdens
sjukanstalter.

Af i fattiggården intagna personer vårdades å *lasarettet* inalles 211 personer, 127 män och 84 qvinnor; deraf voro qvarliggande från år 1899 34 personer, 18 män och 16 qvinnor; under året intogos 177 personer, 109 män och 68 qvinnor. Under året utskrefvos såsom

friska	19,	deraf 10 män och	9 qvinnor
förbättrade	31	„ 18 „ „	13 „
obotade	43	„ 25 „ „	18 „
aflidna	<u>40</u>	„ 30 „ „	<u>10</u> „

Summa 133, deraf 83 män och 50 qvinnor och
qvarlågo till år 1900 78 „ 44 „ „ 34 „

Antalet lung-
sotspatients.

Af de sjuka hafva 36 (31 män och 5 qvinnor) lidit af lungsot. Sjukvårdsdagarnas antal utgjorde 16,579. Hvarje dag hafva i medeltal 45 patienter varit intagna i lasarettet; medeltalet sjukvårdsdagar per patient har varit 78,5.

Lasarettet, som tidigare inrymt 42 sjukplatser, nemligen 22 för män och 20 för kvinnor, har genom en under året färdigblifven tillbyggnad och sedan remont af den gamla sjukafdelningen blifvit verkställd, utvidgats med 48 platser, och erbjuder sålunda sedan den 1 Oktober 1900 rum för inalles 90 patienter, lika många af hvardera könet. Derjemte har såväl i den manliga som den qvinliga afdelningen inredts ett ljusst och rymligt badrum samt rum för 2 sköterskor och 2 städerskor.

I Arbets- och fattiggården har under året varit intagna 174 sinnessjuka personer. *I anstalterna för sinnessjuka* har sjuknummern för de under loppet af år 1900 derstädes vårdade utgjort 134, af hvilka 65 män och 69 kvinnor. Qvarliggande från föregående år voro i *den nya sinnessjukanstalten* 82, af hvilka 42 män och 40 kvinnor; intagna blefvo 52, af hvilka 23 män och 29 kvinnor; utskrifna blefvo 53, af hvilka 24 män och 29 kvinnor; af dessa utskrefvos:

Anstalterna för
sinnessjuka.

såsom återställda . . .	7	deraf	2	män	och	5	kvinnor
„ förbättrade . . .	19	„	10	„	„	9	„
„ obotade . . .	19	„	8	„	„	11	„
„ aflidna . . .	8	„	4	„	„	4	„
Qvarliggande till år 1901 voro	81	„	42	„	„	39	„

Sjukvårdsdagarna uppgingo under året till inalles 29,207 och belöpte sig således för hvarje vårdad person under året i medeltal till 210,5. Medeltalet sjuka per dag i den nya sinnessjukanstalten uppgick till 80. Ordinarie antalet sjukplatser i den nya anstalten utgör 75.

Till fattiggården har under året öfverförts från Lappviks Centralanstalt 1 man lidande af kronisk sinnessjukdom. Till Lappviks Centralanstalt har från fattiggården öfverflyttats 1 man; till Pitkäniemi Centralanstalt 1 man och 2 kvinnor.

Vårdpersonalen har under året utgjorts af samma antal som under det senaste året eller 7, af hvilka 3 manliga vårdare. Öfverskötersketjensten har handhafs af fröken Augusta Bergström.

I fattiggårdens 2:ne äldre därvårdsafdelningar, det s. k. *gamla sinnessjukhuset*, har såsom förut vårdats lugnare kroniskt sinnessjuka kvinnor, inalles 40. Ordinarie platsernas antal 34.

Från senaste år qvarlågo	34	personer
Under år 1900 intogos	6	„

Utskrefvos såsom obotade	1	personer
” ” döda	4	”
Qvarliggande till år 1901	35	”

Vårdpersonalen har utgjorts af trenne sköterskor under öfveruppsigt af öfversköterskan för den nya sinnessjukanstalten.

Läkarevården vid fattiggårdens sjukanstalter har handhafs af docenten, doktor Jarl Hagelstam.

Bland de af fattiggården utackorderade personer funnos under året 31 sinnessvaga, samtliga utackorderade på landet, af dem 13 män och 18 qvinnor.

2 män vårdades i staden af anhöriga, hvilka derför uppburo understöd.

Utackorderade. Af hela antalet af Helsingfors fattiggård utackorderade personer voro:

<i>I staden</i>	104,	deraf äldre personer	16,	barn under 15 år	88
(år 1899	114	”	”	16	”
”	”	”	”	”	98)
<i>På landet</i>	487	”	”	163	”
(år 1899	471	”	”	164	”
”	”	”	”	”	307)

Af de i staden utackorderade voro:

svenska talande	80
finska ”	24
	<u>104</u>

Af de på landet utackorderade voro placerade:

I Kyrkslätt socken	107
” Wichtis ”	89
” Esbo ”	70
” Sjundea ”	48
” Sibbo ”	36
” Nurmijärvi ”	32
” Helsing ”	27
” Thusby ”	19
” Lojo ”	5
” särskilda andra kommuner	54
	<u>487</u>

Af dessa: afledo 7 män, 9 qvinnor och 2 barn ==	18
fylde 15 år	30
återlemnades till föräldrarna	4
intogos i fattiggården	4

Den närmaste tillsynen öfver fattiga, som af Helsingfors stad underhållas å andra orter, har i 7 kommuner omhänderhafts af derfor utaf Fattigvårdsstyrelsen antagna ombud.

Såsom sådana ha under året fungerat:

- i Kyrkslätt förre brofogden K. A. Lönnqvist,
- „ Wichtis poliskommissarien G. Grönberg,
- „ Nurmijärvi kronolänsman A. Lindström,
- „ Helsinge kronolänsman, fil. mag. G. E. Holmström,
- „ Sjundea kronolänsman K. A. Grönholm,
- „ Sibbo kommunalsekreteraren J. Mansner,
- „ Thusby fröken Hanna Halme.

Arvodet för dessa ombud varierar mellan 75 och 150 mark, beroende af antalet utackorderade på de skilda orterna. Ombudens åligganden äro:

1:o) att införskaffa uppgift om personer inom kommunen, hvilka vore villiga att till inackordering mottaga barn och äldre fattighjon från Helsingfors stad, samt lemna utlåtande om dessa personers lämplighet för vårdareskapet och om den fordrade godtgörelsen;

2:o) att minst en gång hvar tredje månad, men oftare, ifall omständigheterna sådant påkallade, besöka samtliga af Helsingfors fattigvårdsstyrelse inom socknen utackorderade barn och äldre fattighjon för att taga kännedom om deras vård samt öfver dessa inspektioner föra korta anteckningar i enlighet med af Fattigvårdsstyrelsen fastställda formulär, och anteckningarna derefter till Helsingfors Fattigvårdsstyrelse insända;

3:o) att, der sådant funnes nödigt, från försumlig vårdare genast borttaga vanvårdadt fattighjon och detsamma till annan person tillsvidare öfverlåta; samt

4:o) att om sistnämnda åtgärd, så ock om hjons frånfalle, svårare sjukdom eller olyckshändelse, som drabbat hjon, utan uppskof göra anmälan hos Fattigvårdsstyrelsen.

Dessutom hafva af tillsyningspersonalen vid Fattigvårdsstyrelsen fru Creutlein inspekterat de utackorderade i Esbo och fru Uimonen de utackorde i Thusby socken.

Af de med direkta understöd i hemmen understödda fattiga voro:

	år 1900	år 1899	Direkta understöd.
äldre personer	614	609	
deras barn	1,032	1,067	
	<u>Summa</u> 1,646	<u>1,676</u>	

deraf äldre personer, som jemlikt § 2 i Nådiga förordningen af den 17 Mars 1879 äro ovilkorligen berättigade till fattigvård	297	196
de öfriga som råkat i sådan nöd att Fattigvårdsstyrelsen nödgats tilldela dem tillfälligt understöd	317	413
	<u>Summa</u>	<u>614 609</u>

Antalet understödda, hvilka ega obligatorisk rätt till fattigvård, har såsom synes ökats, hvaremot antalet tillfälligt understödda i ungefär samma proportion minskats.

I afseende å modersmålet voro af hela antalet 614

svenska talande	305
finska ”	297
ryska ”	10
tyska ”	2
	<u>Summa 614</u>

Vårdade i anstalter för sinnessjuka, abnormskolor eller asyler:

1:o	I Fagernäs Centralanstalt för sinnessjuka . . .	3
2:o	” Kexholms asyl ” ” . . .	19
3:o	” Lappviks Centralanstalt ” ” . . .	14
4:o	” Pitkäniemi ” ” . . .	5
5:o	” Asylinrättningen å Sjählö för sinnessjuka . .	18
6:o	” Perttula uppfostringsanstalt för andesvaga . .	2
7:o	” Hemmet för fallandesjuka barn i Hattula . .	1
8:o	” Arbetsskolan och hemmet för lytta i Helsingfors	6
9:o	” Döfstumsskolan i Borgå	4
10:o	” ” i Jakobstad	1
11:o	” ” i Jyväskylä	1
12:o	” ” i Kuopio	1
13:o	” Blindskolan i Helsingfors	6
14:o	” Mörskom asyl för vanartiga gossar	21
15:o	” Lojo asyl för vanartiga gossar	17
	<u>Summa</u>	<u>119</u>

Tab. N:o 2 (se tabellbilagorna) utvisar antalet med själs- eller kroppslyten besvärade fattiga, hvilka vårdats eller understöds på Helsingfors stads fattigvårds bekostnad under år 1900.

Vårdade å sjukhus utom fattiggården:

Å allmänna sjukhusets olika afdelningar . . .	248
Å andra sjukhus i staden	9
	Summa 257

I understöd åt värnepligtiges hustrur och barn har inalles utdelats 1,115 mark.

Antalet personer, hvilka under de skilda månaderna understöds med *lifsmedel* (matportioner från arbetareängköket Båtsmansgatan N:o 10), äfvensom antalet personer, hvilka erhållit *läkemedel* på fattigvårdens bekostnad, framgår af Tab. N:o 1. Kostnaderna för medicin stego till 3,786 mark 13 penni.

Inalles 205 afidna personer blefvo under året *begravade på fattigvårdens bekostnad*, deraf 183 i Helsingfors stad.

Räntorna å särskilda till fattiggården donerade fonder, hvilka förvaltas af Drätselkammaren, har Fattigvårdsstyrelsen fördelat emellan 70 personer, hvilka på grund af anvisningar å Drätselkontoret uppburit dem tillerkända andelar.

Användning af räntorna från till fattigvården donerade fonder.

Dessa räntemedel hafva utdelats enligt följande uträkning:

I Februari 1900 ränta å	
Alexandras fond	<i>Smf.</i> 200:—
Wilhelm Elgs fond	„ 532: 65
Hanells fond	„ 268: 90
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	„ 579: 17
I Maj 1900 ränta å	
Carl Sierckens fond	„ 144: 78
Brobergs m. fl. fonder	„ 433: 21
I Oktober 1900 ränta å	
Maria Bergmans fond	„ 500:—
I December 1900 ränta å	
Adolf Fredrik Siercks fond	„ 361: 97
Elsa Maria Lampas fond	„ 426: 57
Lisette Gardbergs fond	„ 51: 71
	Summa <i>Smf.</i> 3,498: 96

Lojo asyl.

Angående asylens för vanartiga gossar i Lojo verksamhet under läsåret 1900—1901 har skolans föreståndare folkskolläraren Emil Lassinen till Fattigvårdsstyrelsen aflemnat årsberättelse daterad den 30 Juni 1901, ur hvilken inhemtas:

Läsåret börjades, som vanligt, den 1 Oktober och slutades den 14 Maj. Skyddslingarnas uppförande såväl i hemmen som i skolan har varit ganska tillfredsställande. Åtnjutande sin fulla frihet, hafva de besökt skolan regelbundet och tillika deltagit i de i hemmen förekommande arbeten, till stor tillfredsställelse för deras resp. vårdare. Detta är ett bevis på att det fredliga lifvet på landet inverkar förmånligt på skyddslingarnes moraliska utveckling.

Vid undervisning har hufvudsakligen efterföljts högre folkskolans lärokurs och hafva läroämnen sålunda varit: biblisk historia (2 timmar i veckan), katekes 2 t., geografi 2 t., naturlära 2 t., modersmål och innaläsning 2 t., stilskrifning 4 t., ritning 2 t., ämne- och rättskrifning 1 t. och sång 1 t.

Af skyddslingarne, hvilkas antal förnärvarande endast utgör elfva, komma tre att efter afslutad skriftskolegång i närmaste framtid att från anstalten afgå.

Öfver medel, som lyftats å Drättselkontoret för asylens i Lojo, har föreståndaren afgifvit skild redovisning.

Fattigvårdens
inkomster och
utgifter.

Följande räkning utvisar fattigvårdens inkomster och utgifter under år 1900.

	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>
Inkomster.				
Behållning från år 1899	8,774	32		
Ersättning för underhåll af fattige	7,953	93		
För arbeten, verkställda af hjonen i fattiggården	259	49		
” ” ” ” i arbetsinrättningen	12,711	53		
” försålda svinkreatur	900	—		
” försåldt affall från kosthållningen	93	15		
Gåfva	5	—		
Ränta å löpande räkning	95	18	30,792	60
Lyftat å Drättselkontoret	—	—	263,000	—
Summa	—	—	293,792	60

	<i>Fm.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fm.</i>	<i>pk.</i>
Utgifter.				
<i>Fattigvårdsstyrelsen.</i>				
Aflöningar	11,000	—		
Arvode för tillsyningsmän	4,087	50		
Ersättning för inspektionsresor	324	90	15,412	40
<i>Fattiggården.</i>				
Aflöningar	10,320	—		
Beklädnad	7,322	18		
Kost	24,028	92		
Läkemedel	3,226	81		
Inventarier	5,144	22		
Materialier	743	63		
Ved och belysning	7,945	37		
Hästfourage	703	69		
Remontarbeten	3,662	08		
Diverse utgifter	4,984	64	68,081	54
<i>Arbetsinrättningen.</i>				
Aflöningar	2,940	—		
Ved och belysning	1,650	35		
Kost	10,103	10		
Beklädnad	1,408	45		
Materialier	7,301	12		
Inventarier och arbetsverktyg	383	13		
Flitpenningar	862	75		
Remontarbeten	1,439	60		
Diverse utgifter	692	05	26,780	55
<i>Dårvårdsanstalten.</i>				
Aflöningar	6,960	—		
Beklädnad	2,473	94		
Kost	14,474	52		
Läkemedel	1,322	77		
Inventarier	1,403	85		
Ved och belysning	7,407	05		
Remontarbeten	2,984	22		
Diverse utgifter	1,043	60	38,069	95
Summa	—	—	148,344	44

	<i>Fm.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fm.</i>	<i>nl.</i>
Transport	—	—	148,344	44
<i>Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningarna.</i>				
För i staden och å landsbygden utackorderade	64,326	12		
I särskilda inrättningar intagna	5,189	22		
Sjukvård	6,486	22		
Dårvård	19,529	95		
Läkemedel	3,786	13		
Direkta understöd	37,881	—	137,198	64
<i>Diverse.</i>				
Understöd åt värnepliktiges hustrur och barn	1,145	—		
Expenser och oförutsedda utgifter	2,054	05	3,199	05
Behållning till år 1901	—	—	5,050	47
Summa	—	—	293,792	60

Fattiggårdens utgifter beräknade per månad synes ur tab. N:o 3 (se tabellbilagorna).

Tablå, utvisande skillnaden emellan budgeten och utgifterna för år 1900.

	Enligt budgeten	Utgifterna	Ökade	Minskade
Aflöningar	28,520 —	28,280 —	— —	240 —
Arvode för tillsyningsmän	4,500 —	4,087 50	— —	412 50
Ersättning för inspektionsresor	800 —	324 90	— —	475 10
Beklädnad	10,000 —	9,796 12	— —	203 88
Kost	34,000 —	38,503 44	4,503 44	— —
Läkemedel	9,700 —	8,335 71	— —	1,364 29
Inventarier	6,000 —	6,548 07	548 07	— —
Materialier	800 —	743 63	— —	56 37
Ved och belysning	14,500 —	15,352 42	852 42	— —
Hästfouage	1,000 —	703 69	— —	296 31
Remontarbeten	5,000 —	6,646 30	1,646 30	— —
Arbetsinrättningen	21,940 —	26,780 55	4,840 55	— —
Transport	136,760 —	146,102 33	12,390 78	3,048 45

	Enligt bungeten		Utgifterna		Ökade		Minskade	
Transport	136,760	—	146,102	33	12,390	78	3,048	45
I staden och å landsbygden utackor- derade	64,000	—	64,326	12	326	12	—	—
I särskilda inrättningar intagna . . .	7,000	—	5,189	22	—	—	1,810	78
Sjukvård	10,000	—	6,486	22	—	—	3,513	78
Dårvård	22,000	—	19,529	95	—	—	2,470	05
Direkta understöd	40,000	—	37,881	—	—	—	2,119	—
Understöd åt värnepligtiges hustrur och barn	1,500	—	1,145	—	—	—	355	—
Diverse utgifter	7,000	—	8,082	29	1,082	29	—	—
Summa	288,260	—	288,742	13	13,799	19	13,317	06

Kostnaderna för underhåll af fattiggården jemte arbetsinrättningen och dårvårdsanstalten hafva med Fmk 13,472: 04 öfverstigit de beräknade. Merkostnaden belöper sig hufvudsakligen å bespisning; dock hade inrättningen af med årets anslag uppköpta förnödenheter ett förråd af c:a 4,800 marks värde innevarande år (1901) till godo.

Å samtliga öfriga fattigvårdens konton förekomma besparingar å anslagen till sammanlagdt belopp af Fmk 10,566: 36.

Då Helsingfors stads kyrkskrifna folkängd den $\frac{1}{1}$ 1900 utgjorde 88,710
 mantalsskrifna folkmängd den $\frac{1}{1}$ 1900 utgjorde 79,126
 och mantalspenningar betalande ” 51,160
 belöpte sig medelkostnaden för 1900 års fattigvård för hvarje
 kyrkskrifven innevånare . . . . . *Fmk* 3: 25
 mantalsskrifven ” . . . . . ” 3: 65
 mantalspenningar betalande innevånare . . . . . ” 5: 64

Följande tablå utvisar skillnaden emellan de särskilda utgifterna för åren 1899 och 1900.

	U t g i f t e r		Under år 1900	
	1900	1899	utgifterna	
			ökade	minskade
Aflöningar	28,280 —	27,785 —	495 —	— —
Arvode för tillsyningsmän	4,087 50	3,985 51	101 99	— —
Ersättning för inspektionsresor.	324 90	401 70	— —	76 80
Beklädnad	9,796 12	7,595 90	2,200 22	— —
Kost	38,503 44	35,308 41	3,195 03	— —
Läkemedel	8,335 71	6,950 87	1,384 84	— —
Inventarier	6,548 07	2,181 16	4,366 91	— —
Materialier	743 63	844 16	— —	100 53
Ved och belysning	15,352 42	14,172 51	1,179 91	— —
Hästfourage	703 69	911 20	— —	207 51
Remontarbeten	6,646 30	5,832 67	813 63	— —
Arbetsinrättningen	26,780 55	19,930 83	6,849 72	— —
I staden och å landsbygden utackor- derade	64,326 12	62,497 45	1,828 67	— —
I särskilda inrättningar intagna	5,189 22	3,884 42	1,304 80	— —
Sjukvård	6,486 22	7,117 31	— —	631 09
Dårvård	19,529 95	18,674 —	855 95	— —
Direkta understöd	37,881 —	35,275 —	2,606 —	— —
Understöd åt värnepligtiges hustrur och barn	1,145 —	600 —	545 —	— —
Diverse utgifter	8,082 29	6,720 68	1,361 61	— —
Summa	288,742 13	260,668 78	29,089 28	1,015 93

Tablå utvisande kommunens anslag och kostnaderna för fattigvården under åren 1891—1900.

År	Kommunens anslag		Kostnaderna för fattigvården		Kostnaderna fördelade på hvarje kyrkoskrifven innevånare		Kyrkoskrifna innevånare den 31 December
		—					
1891	189,200	—	214,207	31	3	31	64,641
1892	205,780	—	244,665	57	3	66	66,734
1893	234,740	—	272,364	22	3	95	69,025
1894	261,840	—	278,994	61	3	93	70,984
1895	267,210	—	275,628	45	3	73	73,820
1896	264,960	—	279,479	95	3	61	77,421
1897	276,230	—	278,730	07	3	44	81,119
1898	284,910	—	258,805	04	3	04	85,041
1899	280,820	—	260,668	78	2	94	88,710
1900	288,260	—	288,742	13	3	02	95,720

Förvaltningen af stadens fattigvård har under året icke försvärats genom yttre inflytelser, ity att förvärfskällorna för den arbetande klassen varit relativt goda, någon ihållande arbetsbrist för den duglige arbetaren icke försports, med undantag af inom murare- och målarefacken samt bland tidningssättarna, den sistnämnda framkallad genom de talrika tidningsindragningarna men utan nämnvärd inverkan på fattigvården, och några svårare epidemiska sjukdomar ej heller förekommit.

Slutligen får Fattigvårdsstyrelsen äran bilägga en af kommunalrådet Degerholm på grund af § 30 mom. h. i reglementet aflemnad särskild berättelse om Arbets- och fattiggården.“

„De i fattiggården under året intagne hafva utgjorts af ålderstigna, sjukliga, bräckliga eller sinnessjuka personer, hvilka sistnämndes antal uppgick till 174, äfvensom af värnlösa eller vanvårdade barn, hvilka här qvarhållits en tid för att sedan genom utackordering öfverlemnas till enskilda, välkända familjer hufvudsakligast å landsorten, för att vårdas och uppfostras.

I fattiggården
intagna per-
soner.

Att de intagna hjonen efter deras förmåga blifvit i arbete använda framgår af den härhos bilagda arbetsförteckningen, äfvensom deraf att en del af inrättningens beklädnad, vedhuggning, rummens renhållning, tvätt m. m. genom hjonen ombesörjts.

Af förenämnda i fattiggården intagna 174 sinnessvaga personer hafva de, som erfordrat strängare bevakning, vårdats i celler och utgjort inalles 71. Högsta antalet på en gång vårdade sinnessjuka har utgjort 122 och minsta antalet 107. Bland utackorderade fattiga hafva förekommit 31 sinnessvaga.

Kosthållningen
vid Arbets- och
fattiggården.

Kosthållningen vid Arbets- och fattiggården har ombesörjts under undertecknads och husmoderns närmaste tillsyn af en hushållerska med biträde af nödig tjänstepersonal och gifvit det resultat, att kostnaden för hvarje dagsportion eller en fullvuxen persons uppehälle för dagen utgjort i fattiggården 30,18 penni och i arbetsinrättningen, der rikligare portioner måste utdelas, emedan de der intagna äro friskare och mera arbetsföra, 41 penni samt i den nya dårvårdsanstalten 35 penni.

Ordningen vid
Arbets- och
fattiggården.

Året 1900 har inom Arbets- och fattiggården förflutit utan att vare sig större förändringar i något afseende inträffat eller några störingar af ordningen och arbetet inom inrättningen egt rum. Hjonens uppförande har icke lemnat skäl till svårare anmärkningar och straffåtgärder endast sällan behöft vidtagas.

Arbets- och fat-
tiggårdens sjuk-
husafdelning.

Arbets- och fattiggårdens sjukhusafdelning, som härförinnan inrymt 42 sjukplatser, nemligen 22 för män och 20 för qvinnor, har genom en under året färdigblifven tillbyggnad utvidgats med 48 platser, och erbjuder sålunda sedan den 1 Oktober 1900 rum för inalles 90 patienter, lika många af hvardera könet. Derjemte har såväl i den manliga som den qvinliga afdelningen inredts ett ljusst och rymligt badrum, samt rum för sköterskor och städerskor.

För inhemtande af de vidare detaljerna af inrättningens verksamhet under året 1900 anhåller undertecknad att få hänvisa till de bilagor, som åtfölja denna berättelse under följande rubriker:

Fattiggården.

- 1:o Förteckning öfver till kosthållningen levererade produkter jemte uppgift å kostnaden för en hel dagsportion;
- 2:o Dito öfver å fattiggården verkställda arbeten — utom de pr kontant;
- 3:o Dito öfver antalet intagna hjon under 1900;
- 4:o Tablå öfver huru personantalet vexlat under år 1900;

Arbetsinrättningen.

- 5:o Sammandrag af dagsverkslistorna förda under 1900;
- 6:o Uppgift öfver verksamheten vid Helsingfors stads Arbetsinrättning under år 1900.

- 7:o Lagerförteckning vid Helsingfors stads Arbetsinrättning den 31 December 1900;
- 8:o Förteckning öfver vid Helsingfors stads Arbetsinrättning qvarstående materialier vid utgången af år 1900;
- 9:o Dito öfver förändringar i kroppsvigten hos manskapet vid Arbetsinrättningen 1900;
- 10:o Uppgift öfver antalet intagna hjon jemte deras ålder.“

Och må af dessa bilagor, der ej uppgifter från desamma intagits uti efterföljande statistiska tabeller, anföras följande:

Kontanta inkomsten från fattiggården under år 1900 utgjorde endast 259 mark 49 penni, beroende derpå att hjonen nästan alla voro bräckliga, ålderstigna och sjuka. Förutom att inrättningens äldre linne- och gångkläder blifvit erforderligen underhållna, hafva likväl följande arbeten för inrättningens behof blifvit verkställda. *Sömnad*: 252 lakan, 232 skjortor, 318 linnen, 372 handdukar, 196 madrassöfvertåg, 112 dynöfvertåg, 94 klädningar, 74 underkjolar, 35 stoppade koftor, 14 stoppade paletåer, 71 förkläden, 4 par barnkalsonger, 33 barnlifstycken, 16 barnblusar, 10 barnkoltor, 3 par halfgardiner. *Skrädderiarbeten*: 197 rockar, 207 par benkläder, 42 västar och en mängd lappningar af äldre kläder. *Strumpstickning*: 76 par ullstrumpor, 154 par linnestrumpor, 55 par bomullsstrumpor, 18 par vantar och en mängd skarfvade, 272 meter mattor väfda under året. *Snickeriarbeten*: diverse mindre snickeriarbeten för inrättningens behof. Transport till likstationen af 195 lik efter aflidna medellösa personer. En del förekommande arbeten vid skötseln af den öppna jorden och inhöstandet af: 750 metr. lisp. hö, 40 hl kålrötter, 20 hl morötter 1,800 st. kål och diverse grönsaker.